

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 474, 17.11.2025

Yhdyskuntalautakunta, § 276, 21.10.2025

§ 474

Valtuustoaloite luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi infrahankkeissa - Tampereen vihreä valtuustoryhmä

TRE:4883/11.00.01/2024

Kaupunginhallitus, 17.11.2025, § 474

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Infrahallintapäällikkö Kimmo Myllynen, puh. 040 806 4794, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Tampereen vihreä valtuustoryhmä, Kimmo Myllynen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 21.10.2025, § 276

Valmistelijat / lisätiedot:
Tietäväinen Milko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu vastaus merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Tampereen vihreä valtuustoryhmä esittää 21.10.2024 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Tampere asettaisi tavoitteekseen luonnon monimuotoisuuden lisäämisen infrahankkeissa. Aloitteessa on muun muassa todettu, että luonnolla on tutkitusti merkittävä rooli kaupungin viihtyvyydessä ja kaupunkilaisten arjessa. Aloitteessa todetaan myös, että Tampere on sitoutunut ehkäisemään luontokatoa ja että luontokadon pysäyttäminen vaatii toimia eri sektoreilla mukaan lukien infrahankkeet, joista esimerkkeinä mainitaan ratikka-, katu- ja aluerakentamishankkeet.

Aloitteessa on esimerkkeinä mainittu Tampereella ja pääkaupunkiseudulla toteutettuja infrahankkeita, joissa luonnon monimuotoisuutta on tuettu tai parannettu. Tampereelta esimerkiksi on nostettu raitiotien rakentaminen. Aloitetta on perusteltu sillä, että toimiakseen tehokkaasti luontokadon pysäyttämiseksi on Tampereen siirryttävä haittojen täyden kompensoinnin kautta kohti järjestelmällistä luonnon monimuotoisuuden parantamista.

Tampereella kaupunginhallitus hyväksyi elokuussa 2020 luonnon monimuotoisuutta koskien kuusi tavoitetta:

1. Kaupunkiluonto on monimuotoista ja ilmastonmuutokseen sopeutuvaa.
2. Uhanalaiset luontotyypit ja lajit on turvattu.
3. Ekologiset verkostot ovat toimivia ja kattavia.
4. Vesistöjen ja pienvesien tila on hyvä ja niiden eliöstö monimuotoista ja elinvoimaista.
5. Haitallisten vieraslajien torjunta on tehokasta ja toimivaa.
6. Aasukkaat ja yhteisöt tuntevat lähiluontonsa arvot ja haluavat toimia niiden hyväksi.

Konkreettiset toimenpiteet edellä mainittujen tavoitteiden edistämiseksi on kirjattu Luonnon monimuotoisuusohjelmaan 2021–2030 (LUMO-ohjelma), jonka kaupunginhallitus hyväksyi kesäkuussa 2022. Kyseinen ohjelma sisältää yhteensä 112 toimenpidettä, joista useilla edistetään luonnon monimuotoisuutta infrarakentamiskohteissa. Kuntalaisille selvästi näkyviä muutoksia suhteessa aiempaan ovat muun muassa:

- Raitiotien osan 2 yhteydessä Hiedanrannan alueelle toteutetut dynaamiset perennaistutukset
- Hulevesien luonnonmukaisen hallinnan lisääminen rakentamalla muun muassa viivytysaltaita ja tulvaniittyjä puistoalueille
 - Esimerkkikohteina aiempina vuosina toteutetuista puistokohteista voidaan mainita Sandelinipuisto ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nallenpuisto sekä vuonna 2025 valmistuvat Huhmarpellon ja Varsanpuiston laajat hulevesien viivytysalueet

- Puukujanteiden ja monilajisten istutusalueiden lisääminen sekä väylille muodostuvien hulevesien ohjaaminen katuviheralueiden kasvillisuudelle Mossin puistokadulla Ojalan alueella
- Uusniittyjen toteuttaminen puisto- ja katurakentamisen yhteydessä
 - Esimerkkinä mainittakoon Hervannan pohjoisakselin ympäristö, johon toteutettiin muun muassa noin 4 000 neliön laajuinen uusniitty Latsaruksen puistoon sekä niittyä katuviheralueille
- Nurmikoiden muuttaminen niittymäisiksi puistokunnostusten yhteydessä
 - Esimerkkikohteina voidaan mainita vuonna 2025 valmistuvat Järvensivunpuisto ja Juvelanpuisto.

Yleisesti voidaan todeta, että luonnon monimuotoisuuden huomioiminen on tullut osaksi arkea kaikessa yleisten alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Muun muassa suunnittelua koskevia ohjeita on päivitetty. Hyviä käytäntöjä on jalkautettu toteutussuunnitteluun ja sitä kautta alueiden rakentamiseen. Suunnittelussa on runsaasti infrahankkeita, joissa edistetään luonnon monimuotoisuutta, jolloin vaikutukset nähdään tulevaisuudessa maastossa entistä laajemmassa mittakaavassa hankkeiden toteutuksen myötä.

Nykyisessä pormestariohjelmassa ja päivitettävässä LUMO-ohjelmassa toimenpiteenä on kompensatioon liittyvän toimintamallin kehittäminen, jolloin eri toimien luontovaikutusten huomioon ottamista kehitetään kaikilla lieventämishierarkian tasoilla. LUMO-ohjelmaa päivitetään parhaillaan siten, että ohjelmassa linjattavat toimenpiteet ulottuvat vuoteen 2035 saakka. Uutena tavoitteena keskusteluissa on noussut esille luontojalanjäljen pienentäminen. Päivitetty LUMO-ohjelma tulee siten sisältämään muun ohella luontojalanjäljen pienentämistä koskevia toimenpiteitä.

Tiedoksi

valtuuston päätöksestä: Tampereen vihreä valtuustoryhmä, Kimmo Myllynen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§474

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)